

Barcelona, 3 de febrer de 2015

Per què un nou Codi Europeu?

- ❑ IV Edició (primera al 1987, anterior al 2003)
- ❑ Iniciativa de la International Agency for Research on Cancer (IARC de la OMS) i la Comissió Europea
- ❑ Resultat de 2 anys de treball col·laboratiu d'experts en càncer
- ❑ Perquè quasi la meitat dels càncers son prevenibles
- ❑ Perquè s'han produït novetats, s'ha ampliat l' Unió Europea des de 2003, i ha envellit la població

Que és el Codi Europeu?

- Un conjunt de 12 recomanacions que poden ajudar a evitar 1 de cada 2 càncers a Europa
- Requereix del **compromís personal** i d'accions sobre l'entorn

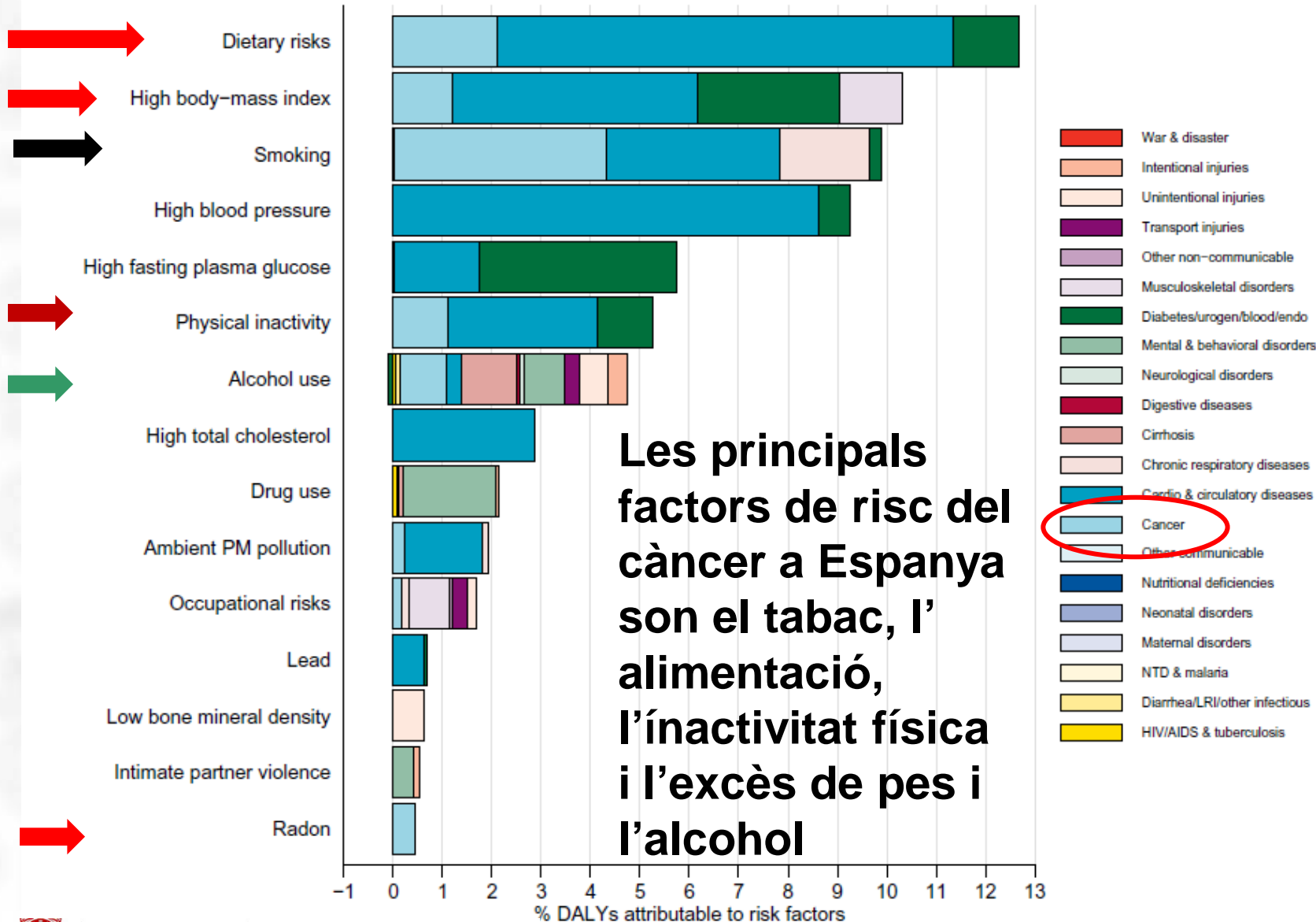
Principals novedats

- ❑ Vacunació enfront VPH
- ❑ Lactància materna
- ❑ Limitació d'ús de teràpia hormonal substitutiva

The Global Burden of Disease: Spain

Burden of disease attributable to 15 leading risk factors in 2010, expressed as a percentage of Spain DALYs

Les principals factors de risc del càncer a Espanya son el tabac, l'alimentació, l'inactivitat física i l'excès de pes i l'alcohol

1

NO FUMEU. No consumiu cap tipus de tabac.

2

Feu de la vostra llar un **ESPAI SENSE FUM**.
Doneu suport a les polítiques que promouen
els espais sense fum en el vostre lloc de treball.

El tabac és causa principal de càncer del pulmó, cavitat oral, esòfag, ronyó, bufeta, pàncrees, estómac, leucèmia mieloide aguda.

Els eixos d'actuació

Catalunya

- 1. Evitar l'exposició involuntària al fum del tabac/crear un ambient social lliure de fum.**
- 2. Prevenir l'inici del tabaquisme en la població adolescent i jove.**
- 3. Promoure l'abandonament tabàquic en la població fumadora.**
- 4. . Lluitar contra les desigualtats incorporant la perspectiva de gènere i de classe social**

L'última enquesta ESCA revela que la prevalença del tabaquisme a Catalunya ha passat del 29,5% el 2011 al 26,5% el 2013.

Aquesta caiguda de 3 punts percentuals equival a 189.523 fumadors.

Prevalença de fumadors

190.000 fumadors menys entre 2011 i 2013!

*Fumadors diaris + ocasionals

■ Homes ■ Dones ■ Total

Fonts: Enquesta drogodependències, DGSP, DS (1990, 1998)

Enquesta de Salut de Catalunya, DS (1994, 2002, 2006, 2011)

Elaboració ASPCat, 2012

Entre 1994 i 2012 la prevalença del consum de tabac diari en adolescents ha disminuït un 46% (del 23 al 12,4%). Catalunya 1994-2012

Ús de tabac	1994	1996	1998	2000	2002	2004	2006	2008	2010	2012
Algun cop a la vida	67,0	68,7	67,1	67,1	63,1	65,2	53,0	51,0	45,1	45,5
Últims 12 mesos	*	*	*	*	*	*	39,8	43,3	36,2	37,0
Últims 30 dies	31,0	34,8	32,6	34,1	29,5	31,3	30,9	37,3	29,0	28,1
Diàriament	*	*	*	*	*	23,0	15,8	15,8	13,9	12,4

Font: Subdirecció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi de l'Enquesta estatal sobre l'ús de drogues a l'ensenyament secundari (ESTUDES) 1994-2012. Observatori Espanyol sobre Drogues (DGPNSD).

3

Mantingueu-vos en un **PES SALUDABLE**.
Eviteu l'excés de pes.

4

Realitzeu **ACTIVITAT FÍSICA EN EL DIA A DIA**.
Limiteu el temps que esteu asseguts.

5

Alimenteu-vos de forma **SALUDABLE**:

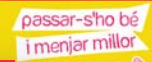
- Mengeu força cereals integrals, llegums, fruita i verdura.
- Limiteu el consum d'aliments amb un alt contingut calòric (contingut alt de sucres o greixos).
- Eviteu les begudes ensucrades.
- Eviteu la carn processada. Limiteu el consum de carn vermella i els aliments amb un alt contingut de sal.

L'alimentació, l'activitat física i l'excés de pes es relacionen amb el càncer de còlon i recte i altres càncers digestius. També amb el càncer de mama i endometri en dones menopàusiques. L'obesitat també pel de ronyó i pàncrees.

Àmbit educatiu

Àmbit laboral

Àmbit comunitari

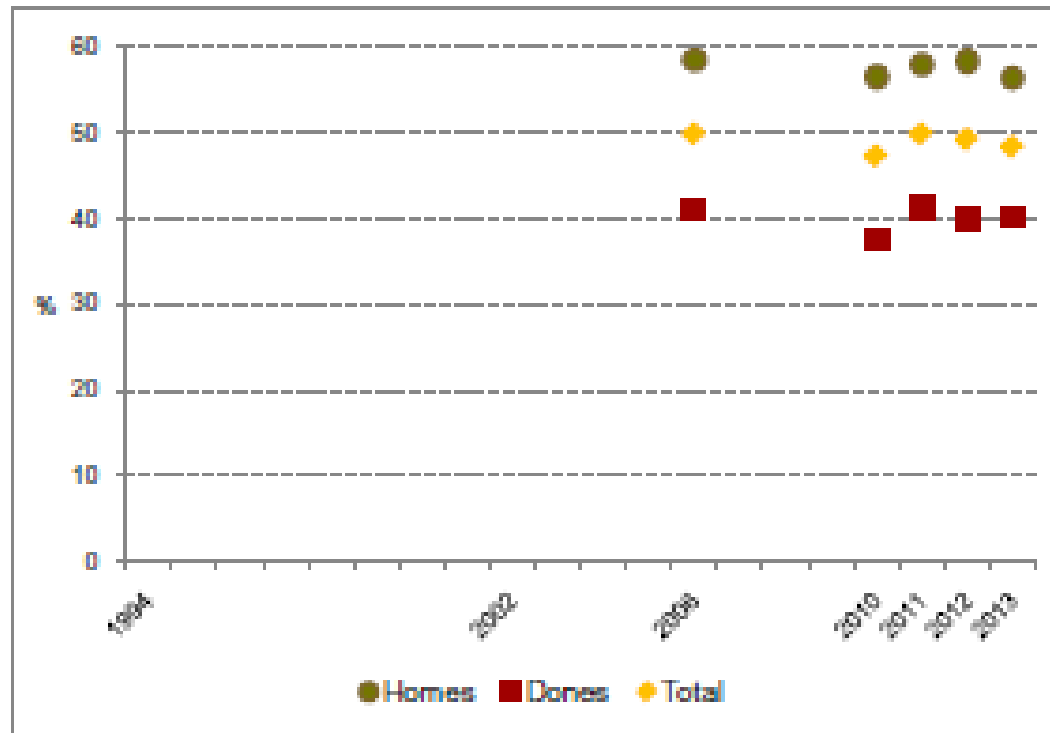

Àmbits sanitari

La prevalença d'excés de pes, tot i ser alta, està estabilitzada

Excés de pes (18-74 anys)

6

Si beveu alcohol de qualsevol tipus, **LIMITEU-NE EL CONSUM.**
No beure alcohol és millor per a la prevenció del càncer.

L'alcohol augmenta el risc de càncer oral, d'esòfag, de mama, i de colon i recte (en homes) i pot pujar el de càncer de fetge i el de còlon i recte en dones.

7

EVITEU L'EXPOSICIÓ EXCESSIVA AL SOL,
especialment en els infants.

Utilitzeu protecció solar. No utilitzeu el sol artificial.

És la causa principal de càncer de pell no melanoma.

8

En el lloc de treball, **PROTEGIU-VOS CONTRA LES SUBSTÀNCIES CANCERÍGENES** i respecteu estrictament les normes i mesures preventives i de seguretat.

9

Si viviu en una àrea amb alts nivells naturals de **RADIACIÓ PER RADÓ**, preneu les mesures necessàries per a reduir-ne els nivells alts a la llar.

Les radiacions ionitzants poden produir diversos tipus de càncer (leucèmia, tiroides, i mama, pulmó, entre ells)

10

PER A LA DONA:

- La lactància materna redueix el risc de càncer per a la mare. Si podeu, doneu el pit al vostre nadó.
- La teràpia de substitució hormonal augmenta el risc de determinats tipus de càncer. Limiteu-ne l'ús.

Segons l' ESCA 2013 un 83,7% dels nadons reben lactància materna al naixement (un 49,4% durant 6 mesos o més) .

11

Assegureu-vos que els vostres fills participin en els **PROGRAMES DE VACUNACIÓ**:

- Hepatitis B per a nadons.
- Virus del papil·loma humà (VPH) per a les nenes.

L' hepatitis B augmenta el risc de càncer de fetge.

El VPH augmenta el risc de càncer de cèrvix, penis, vagina, anus i orofaringe.

La cobertura 2014 de vacunació enfront hepatitis B als nadons és del 93,2% i la de vacunació enfront virus del papil·loma humà en noies de 11-12 anys al curs escolar 2013-4 és del 81,6%

12

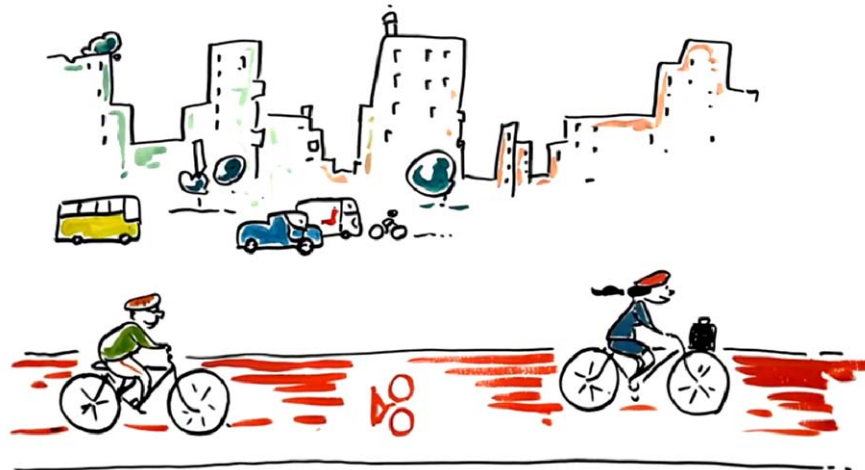
Participeu en els **PROGRAMES DE DETECCIÓ PRECOÇ** de:

- Càncer de còlon i recte (homes i dones).
- Càncer de mama (dones).
- Càncer de cèrvix o coll d'úter (dones).

Que fem per impulssar-ho?

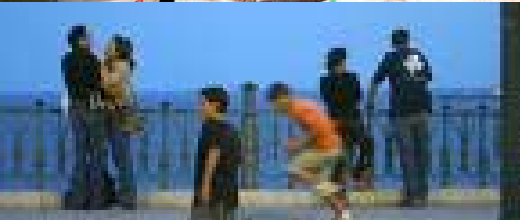

Actuacions des de les consultes (Pla de Salut - Contracte CatSalut)

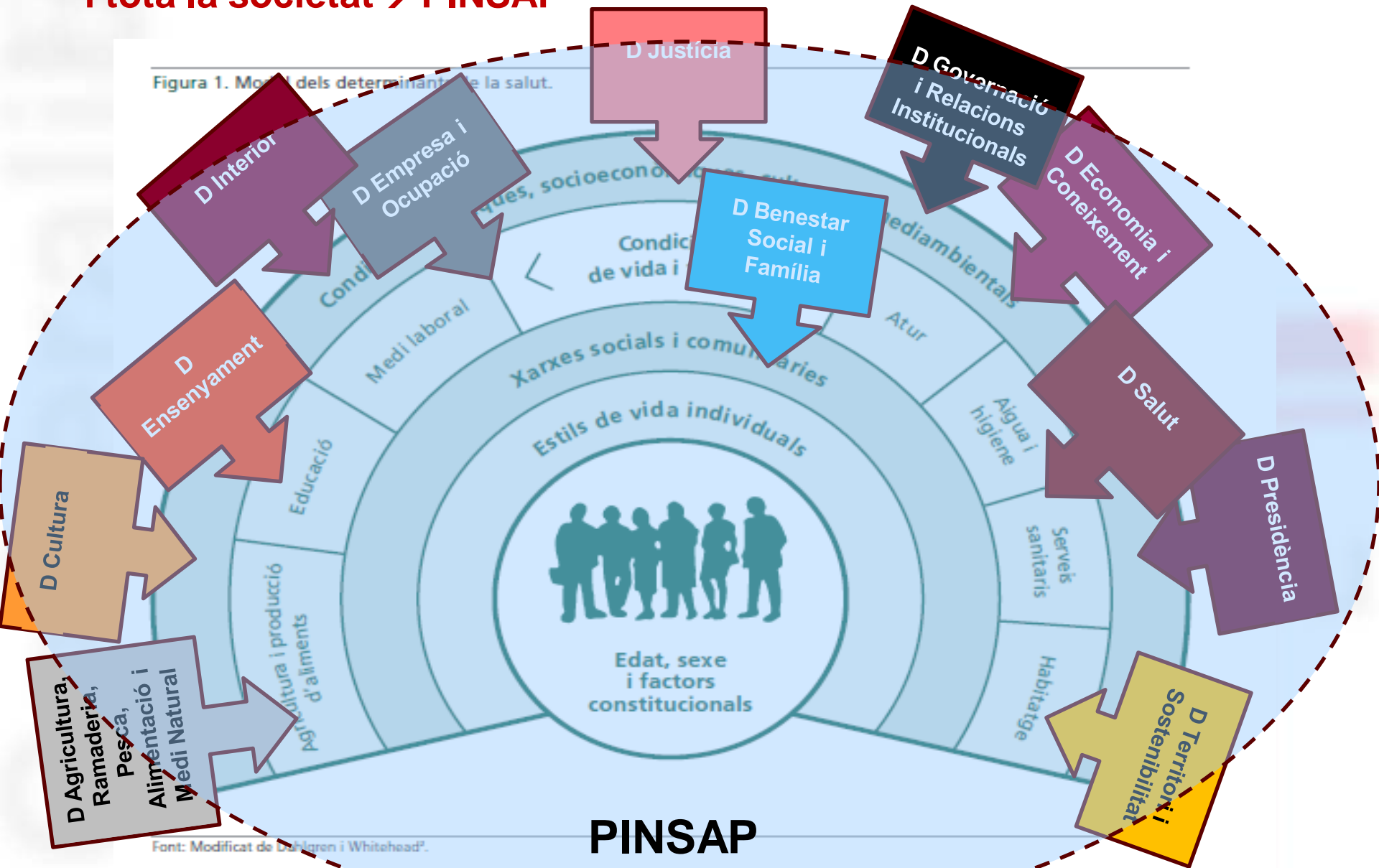
Actuacions sobre l'entorn
PINSAP

Per generar un entorn on les opcions saludables siguin les més fàcils cal treballar conjuntament tots els departaments del Govern i tota la societat → PINSAP

Figura 1. Model dels determinants de la salut.

Font: Modificat de Dahlgren i Whitehead.

PINSAP

Nou
**CODI
EUROPEU
CONTRA EL
CÀNCER**

Generalitat de Catalunya
Departament de Salut
Secretaria de Salut Pública